

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 7ης Ιουνίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινή γεωργική πολιτική – Κανονισμός (ΕΚ) 73/2009 – Στήριξη για τους γεωργούς – Πριμοδοτήσεις για θηλάζουσες αγελάδες – Άρθρο 177, δεύτερο εδάφιο – Διαβίβαση πληροφοριών – Απόφαση 2001/672/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/300/ΕΕ – Μετακίνηση βοοειδών σε θερινούς βοσκότοπους σε ορεινές περιοχές – Άρθρο 2, παράγραφος 4 – Προθεσμία δηλώσεως της μετακινήσεως – Υπολογισμός – Εκπρόθεσμες κοινοποιήσεις – Επιλεξιμότητα για την καταβολή των πριμοδοτήσεων – Προϋπόθεση – Λήψη υπόψη της προθεσμίας αποστολής»

Στην υπόθεση C-554/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Οκτωβρίου 2016, στο πλαίσιο της δίκης

EP Agrarhandel GmbH

κατά

Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, E. Levits, A. Borg Barthet (εισηγητή), M. Berger και F. Biltgen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Eberhard,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους Δ. Τριανταφύλλου και A. Sauka,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 7ης Δεκεμβρίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 117, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 247/2006 και (ΕΚ) 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 (ΕΕ 2009, L 30, σ. 16), καθώς και του άρθρου 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Αυγούστου 2001, σχετικά με τις ειδικές λεπτομέρειες εφαρμογής που εφαρμόζονται στα βοοειδή κατά τη μετακίνησή τους για βόσκηση κατά το θέρος σε ορεινές περιοχές (ΕΕ 2001, L 235, σ. 23), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/300/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2010 (ΕΕ 2010, L 127, σ. 19) (στο εξής: απόφαση 2001/672).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της EP Agrarhandel GmbH και του Bundesminister für Land – und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Ομοσπονδιακού Υπουργού Γεωργίας, Δασών, Περιβάλλοντος και Υδάτων, στο εξής: Υπουργός Γεωργίας), όσον αφορά την άρνηση του τελευταίου να χορηγήσει στην EP Agrarhandel πριμοδότηση για θηλάζουσες αγελάδες για ορισμένες αγελάδες με το σκεπτικό ότι η μετακίνησή τους σε θερινούς βοσκότοπους είχε κοινοποιηθεί εκπρόθεσμα.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1760/2000

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 7 και 14 του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 820/97 του Συμβουλίου (ΕΕ 2000, L 204, σ. 1), διαλαμβάνουν τα εξής:
  - «(4) Ύστερα από την αστάθεια στην αγορά βοείου κρέατος και προϊόντων με βάση το βόειο κρέας λόγω της κρίσης της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών, η βελτίωση της διαφάνειας των όρων παραγωγής και εμπορίας των εν λόγω προϊόντων, ιδίως του εντοπισμού της προέλευσης, επηρέασε θετικώς την κατανάλωση βοείου κρέατος. Για να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη του καταναλωτή στο βόειο κρέας και να αποφευχθεί η παραπλάνησή του, είναι ανάγκη να αναπτυχθεί το πλαίσιο διάθεσης στους καταναλωτές των πληροφοριακών στοιχείων με κατάλληλη και σαφή επισήμανση του προϊόντος.
  - (5) Για τον σκοπό αυτό, είναι ουσιαστικής σημασίας, αφενός, να θεσπιστεί ένα αποτελεσματικότερο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών στο στάδιο της παραγωγής και, αφετέρου, να δημιουργηθεί ένα ειδικό σύστημα επισήμανσης στον τομέα του βοείου κρέατος, βασιζόμενο σε αντικειμενικά κριτήρια στο στάδιο της εμπορίας.
  - (6) Με τις εγγυήσεις που προσφέρει η βελτίωση αυτή, θα ικανοποιηθούν επίσης ορισμένες απαιτήσεις γενικού συμφέροντος, όπως η προστασία της υγείας ανθρώπων και ζώων.
  - (7) Κατά συνέπεια, θα ενθαρρυνθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην ποιότητα του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το κρέας, θα διαφυλαχθεί ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας και θα ενισχυθεί η διαρκής σταθερότητα της αγοράς βοείου κρέατος.

[...]

(14) Για τον ταχύ και ακριβή εντοπισμό της προέλευσης των ζώων για λόγους ελέγχου των κοινοτικών καθεστώτων ενισχύσεων, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να δημιουργήσει εθνική ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην οποία θα καταγράφονται η ταυτότητα του ζώου, όλες οι εκμεταλλεύσεις που ευρίσκονται στην επικράτειά του και οι μετακινήσεις ζώων, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 97/12/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1997, για την τροποποίηση και την ενημέρωση της οδηγίας 64/432/ΕΟΚ περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου του τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών [ΕΕ 1997, L 109, σ. 1], όπου αποσαφηνίζονται οι υγειονομικές απαιτήσεις όσον αφορά την εν λόγω βάση δεδομένων.»

4 Το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων·
- β) ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων·
- γ) διαβατήρια ζώων·
- δ) τήρηση ατομικών μητρώων σε κάθε εκμετάλλευση.

Η Επιτροπή και η αρμόδια αρχή του συγκεκριμένου κράτους μέλους έχουν πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στον παρόντα τίτλο. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι, μεταξύ των οποίων οι αναγνωρισμένες από το κράτος μέλος ενδιαφερόμενες οργανώσεις καταναλωτών, έχουν πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η δυνάμει του εθνικού δικαίου απαιτούμενη εμπιστευτικότητα και προστασία των δεδομένων.»

5 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Κάθε κάτοχος ζώων, εκτός αν πρόκειται για μεταφορείς:

- τηρεί ενημερωμένο μητρώο,
- κοινοποιεί, από τη στιγμή που η ηλεκτρονική βάση δεδομένων είναι σε πλήρη λειτουργία, στην αρμόδια αρχή, εντός προθεσμίας που καθορίζεται από το κράτος μέλος και έχει διάρκεια από τρεις έως επτά ημέρες, όλες τις μετακινήσεις προς και από την εκμετάλλευση, καθώς και όλες τις γεννήσεις και όλους τους θανάτους ζώων στην εκμετάλλευση, αναφέροντας τις σχετικές ημερομηνίες. Ωστόσο, κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 23, παράγραφος 2, να καθορίσει τις περιστάσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν τη μέγιστη προθεσμία και να προβλέψει τους ειδικούς κανόνες για τις μετακινήσεις βοοειδών που προορίζονται για βοσκή κατά το θέρους σε διάφορα ορεινά μέρη.»

Ο κανονισμός 73/2009

6 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 προβλέπει τα εξής:

«Ο γεωργός που λαμβάνει άμεσες ενισχύσεις οφείλει να τηρεί τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απαριθμούνται στο Παράρτημα II, και την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση που αναφέρεται στο άρθρο 6.

[...]»

- 7 Το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης ή δεν τηρείται πάντοτε η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου ημερολογιακού έτους (εφεξής “το σχετικό ημερολογιακό έτος”) και που η εν λόγω μη συμμόρφωση είναι το αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης άμεσα αποδιδόμενης στον γεωργό που υπέβαλε αίτηση ενίσχυσης κατά τη διάρκεια του σχετικού ημερολογιακού έτους, επιβάλλεται στον εν λόγω γεωργό μείωση του συνολικού ποσού άμεσων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν ή πρόκειται να χορηγηθούν μετά την εφαρμογή των άρθρων 7, 10 και 11, ή αποκλεισμός από τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες του άρθρου 24.

[...]»

- 8 Το άρθρο 111, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Στον γεωργό που διατηρεί στην εκμετάλλευσή του θηλάζουσες αγελάδες επιτρέπεται να χορηγείται, κατόπιν αιτήσεώς του, πριμοδότηση για τη διατήρηση αγέλης θηλαζουσών αγελάδων (πριμοδότηση για θηλάζουσες αγελάδες). Η πριμοδότηση αυτή χορηγείται υπό μορφή ετήσιας πριμοδότησης ανά έτος και ανά γεωργό εντός των ατομικών ανώτατων ορίων.

2. Η πριμοδότηση για τις θηλάζουσες αγελάδες χορηγείται σε κάθε γεωργό ο οποίος:

- α) δεν παραδίδει γάλα, ούτε γαλακτοκομικά προϊόντα προερχόμενα από την εκμετάλλευσή του επί 12 μήνες από την ημέρα υποβολής της αίτησης.

Ωστόσο, η απευθείας διάθεση γάλακτος ή γαλακτοκομικών προϊόντων από τον γεωργό στον καταναλωτή δεν εμποδίζει τη χορήγηση της πριμοδότησης,

- β) παραδίδει γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα των οποίων η συνολική ατομική ποσόστωση που αναφέρεται στο άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 [του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (“Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ”) (ΕΕ 2007, L 299, σ. 1)] δεν υπερβαίνει τα 120 000 χιλιόγραμμα.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια που καθορίζουν, να τροποποιούν ή να μην εφαρμόζουν το ποσοτικό αυτό όριο, εφόσον ο γεωργός διατηρεί, επί έξι τουλάχιστον συναπτούς μήνες από την ημέρα υποβολής της αίτησης, αριθμό θηλαζουσών αγελάδων ίσο με το 60 %, τουλάχιστον, και αριθμό δαμαλίδων ίσο με το 40 %, το πολύ, του αριθμού των ζώων για τα οποία ζητήθηκε πριμοδότηση.

Ο προσδιορισμός του αριθμού επιλέξιμων ζώων δυνάμει των στοιχείων α) και β) του πρώτου εδαφίου, είτε οι αγελάδες ανήκουν σε αγέλη θηλαζουσών αγελάδων είτε σε αγέλη γαλακτοπαραγωγής, πραγματοποιείται βάσει της ατομικής ποσόστωσης του δικαιούχου που είναι διαθέσιμη στην εκμετάλλευση στις 31 Μαρτίου του συγκεκριμένου ημερολογιακού έτους, εκφραζόμενη σε τόνους, και της μέσης απόδοσης σε γάλα.»

- 9 Το άρθρο 117 του κανονισμού 73/2009 ορίζει τα ακόλουθα:

«Για να είναι επιλέξιμο για ενισχύσεις δυνάμει του παρόντος τμήματος, ένα ζώο πρέπει να αναγνωρίζεται και να καταγράφεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1760/2000.

Εντούτοις, ένα ζώο θεωρείται επίσης επιλέξιμο για την ενίσχυση όταν οι πληροφορίες που ορίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 έχουν διαβιβασθεί στην αρμόδια αρχή κατά την πρώτη ημέρα της περιόδου κατοχής του ζώου όπως καθορίζεται με τη διαδικασία του άρθρου 141, παράγραφος 2, του παρόντος κανονισμού.»

- 10 Σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ, σχετικά με τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισεως που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 5, σημείο Α, σχετικά με τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων, σημείο 7, προβλέπονται η αναγνώριση και η καταγραφή των ζώων, με παραπομπή στα άρθρα 4 και 7 του κανονισμού 1760/2000.

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1121/2009

- 11 Το άρθρο 61 του κανονισμού 1121/2009 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, όσον αφορά τα καθεστώτα στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στους τίτλους ΙV και V του εν λόγω κανονισμού (ΕΕ 2009, L 316, σ. 27), προβλέπει τα εξής:

«Η εξάμηνη περίοδος υποχρεωτικής κατοχής των ζώων που προβλέπεται στο άρθρο 111, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009, αρχίζει την επόμενη ημέρα της κατάθεσης της αίτησης.»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1122/2009

- 12 Το άρθρο 2, σημείο 24, του κανονισμού (ΕΚ) 1122/2009 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 73/2009 όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 1234/2007 όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης που προβλέπεται για τον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ 2009, L 316, σ. 65), περιέχει τον ακόλουθο ορισμό:

«“προσδιορισμένο ζώο”: το ζώο για το οποίο έχουν εκπληρωθεί όλοι οι όροι που περιλαμβάνονται στους κανόνες για τη χορήγηση της ενίσχυσης».

- 13 Το άρθρο 23, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και έκτακτων περιστατικών που αναφέρονται στο άρθρο 75, η υποβολή αίτησης ενίσχυσης βάσει του παρόντος κανονισμού μετά τη λήξη της σχετικής προθεσμίας οδηγεί σε μείωση κατά 1 % ανά εργάσιμη ημέρα των ποσών που ο γεωργός θα είχε δικαίωμα να λάβει, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα.

Με την επιφύλαξη ειδικών μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με την ανάγκη έγκαιρης υποβολής δικαιολογητικών εγγράφων, ώστε να μπορούν να προγραμματιστούν και να διενεργηθούν αποτελεσματικοί έλεγχοι, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στα έγγραφα, τις συμβάσεις ή τις δηλώσεις που πρέπει να υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13, όταν τα εν λόγω έγγραφα, συμβάσεις ή δηλώσεις αποτελούν συστατικό στοιχείο της επιλεξιμότητας για τη συγκεκριμένη ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή, η μείωση επιβάλλεται επί του καταβλητέου ποσού για τη σχετική ενίσχυση.

Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερών, η αίτηση θεωρείται απαράδεκτη.»

14 Το άρθρο 63, παράγραφος 4, του κανονισμού 1122/2009 ορίζει τα εξής:

«Όταν διαπιστώνονται παρατυπίες όσον αφορά το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

- α) βοοειδές που έχει απολέσει ένα από τα δύο ενώτια θεωρείται ότι έχει προσδιοριστεί, υπό τον όρο ότι αναγνωρίζεται σαφώς και ατομικώς βάσει των άλλων στοιχείων του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών·
- β) εάν οι διαπιστούμενες παρατυπίες αφορούν εσφαλμένες καταχωρήσεις στο μητρώο ή στα διαβατήρια των ζώων, το συγκεκριμένο ζώο θεωρείται ότι δεν έχει προσδιοριστεί, μόνον εάν τα σχετικά σφάλματα διαπιστωθούν τουλάχιστον σε δύο ελέγχους εντός 24 μηνών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα συγκεκριμένα ζώα θεωρούνται ως μη προσδιορισθέντα μετά την πρώτη διαπίστωση.

Στις καταχωρήσεις και τις δηλώσεις στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών εφαρμόζεται το άρθρο 21.»

15 Το άρθρο 65, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Εάν, σε σχέση με μια αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο των καθεστώτων ενισχύσεων για τα βοοειδή, διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος αριθμού ζώων και του προσδιορισθέντος σύμφωνα με το άρθρο 63, παράγραφος 3, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης, το οποίο δικαιούται ο γεωργός στο πλαίσιο αυτών των καθεστώτων για τη συγκεκριμένη περίοδο πριμοδότησης, μειώνεται κατά το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, εφόσον οι παρατυπίες δεν αφορούν περισσότερα από τρία ζώα.»

Η απόφαση 2001/672

16 Το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, ως είχε αρχικώς, προέβλεπε τα ακόλουθα:

«Οι πληροφορίες που περιέχονται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εισάγονται στην εθνική βάση πληροφοριών για τα βοοειδή το αργότερο επτά ημέρες μετά την ημερομηνία μετακίνησης των ζώων στον βοσκότοπο.»

Η απόφαση 2010/300

17 Οι αιτιολογικές σκέψεις 5 και 6 της αποφάσεως 2010/300 έχουν ως εξής:

«(5) Υπό ορισμένες συνθήκες, η μετακίνηση των ζώων από διαφορετικές εκμεταλλεύσεις προς τον ίδιο θερινό βοσκότοπο σε ορεινή περιοχή διαρκεί περισσότερο από επτά ημέρες. Προκειμένου να μειωθεί ο περιττός διοικητικός φόρτος, θα πρέπει συνεπώς να προσαρμοστούν οι προθεσμίες στην απόφαση 2001/672/EK [ως είχε αρχικώς] έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη αυτό το γεγονός, χωρίς να θίγεται η ιχνηλασιμότητα.

(6) Συνεπώς, η απόφαση 2001/672/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα.»

18 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής, το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, ως είχε αρχικώς, τροποποιήθηκε ως εξής:

«Οι πληροφορίες που περιέχονται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 το αργότερο 15 ημέρες μετά την ημερομηνία μετακίνησης των ζώων στον βοσκότοπο.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 19 Το τμήμα 3 της Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft über Direktzahlungen im Rahmen der gemeinsamen Agrarpolitik (κανονιστικής αποφάσεως του Ομοσπονδιακού Υπουργού Γεωργίας, Δασών, Περιβάλλοντος και Υδάτων περί άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής) (BGBl II αριθ. 491/2009), που τιτλοφορείται «Πριμοδοτήσεις για θηλάζουσες αγελάδες και γαλακτοπαραγωγές αγελάδες», προβλέπει τα εξής:

«Αίτηση

§ 12. Οι πληροφορίες της ηλεκτρονικής βάσεως δεδομένων για τα βοοειδή σχετικά με την εκτροφή θηλαζουσών αγελάδων και δαμαλίδων ισχύουν ως αίτηση του παραγωγού για πριμοδότηση θηλαζουσών αγελάδων.

Κοινές διατάξεις

§ 13. (1) Ως αιτών νοείται ο παραγωγός ο οποίος εκτρέφει επιλέξιμες για ενίσχυση θηλάζουσες αγελάδες, δαμαλίδες ή γαλακτοπαραγωγικές αγελάδες την 1η Ιανουαρίου, τη 16η Μαρτίου ή τη 10η Απριλίου [του συγκεκριμένου έτους] και ο οποίος έχει υποβάλει για την εκμετάλλευσή του ενιαία αίτηση για το συγκεκριμένο έτος.

[...]»

- 20 Το άρθρο 6 της Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft und über die Kennzeichnung von Rindern Registrierung (κανονιστικής αποφάσεως του Υπουργού Γεωργίας, Δασών, Περιβάλλοντος και Υδάτων για την αναγνώριση και την καταγραφή των βοοειδών) (BGBl II αριθ. 201/2008 σε BGBl II αριθ. 66/2010), το οποίο τιτλοφορείται «Δηλώσεις από τον εκτροφέα», ορίζει τα εξής:

«(1) Εντός επτά ημερών πρέπει να δηλώνονται:

1. οι μετακινήσεις ζώων από και προς την εκμετάλλευση

[...]

3. οι μετακινήσεις προς βοσκότοπους/ορεινούς βοσκότοπους όταν αναμειγνύονται βοοειδή περισσότερων κατόχων ζώων,

4. οι μετακινήσεις προς βοσκότοπους/ορεινούς βοσκότοπους άλλης κοινότητας, όταν οι βοσκότοποι/ορεινοί βοσκότοποι διαθέτουν δικούς τους αριθμούς εκμεταλλεύσεως.

5. η δήλωση των βοσκότοπων/ορεινών βοσκότοπων πρέπει να πραγματοποιείται με τη χρήση εντύπου που εκδίδει η ΑΜΑ και να υποβάλλεται στην ΑΜΑ μέσω ταχυδρομείου ή διαδικτύου. Οι λοιπές δηλώσεις των παραγράφων 1 έως 4 πρέπει να υποβάλλονται στην ΑΜΑ τηλεφωνικά, εγγράφως, ή μέσω διαδικτύου με την επιφύλαξη του άρθρου 5, παράγραφος 1.

6. Για την τήρηση της προθεσμίας κρίσιμη είναι η ημερομηνία παραλαβής.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 21 Με απόφαση της 28ης Μαρτίου 2012, ο Vorstand für den Geschäftsbereich II der Agrarmarkt Austria (οργανισμός εκκαθάρισεως) χορήγησε στην ΕΡ Agrarhandel, για το ημερολογιακό έτος 2011, πριμοδοτήσεις για βοοειδή συνολικού ύψους 398,80 ευρώ. Εντούτοις, αρνήθηκε να χορηγήσει, για το ίδιο έτος, πριμοδοτήσεις για ορισμένα βοοειδή.
- 22 Η ΕΡ Agrarhandel υπέβαλε ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Υπουργού Γεωργίας. Με απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2013, ο υπουργός την απέρριψε για τον λόγο ότι η μη γενόμενη, η εσφαλμένη ή η εκπρόθεσμη δήλωση στη βάση δεδομένων για τα βοοειδή πληροφοριών κρίσιμων για τη χορήγηση των πριμοδοτήσεων έχει ως αποτέλεσμα το ζώο να μη θεωρείται «προσδιορισμένο ζώο» κατά την έννοια του άρθρου 2, σημείο 24, του κανονισμού 1122/2009 και να μην είναι δυνατόν να χορηγηθεί πριμοδότηση, εφόσον η εκπρόθεσμη δήλωση δεν προηγήθηκε της ενάρξεως της περιόδου κατοχής.
- 23 Ο Υπουργός Γεωργίας υπενθυμίζει ότι η δήλωση σχετικά με τις εν λόγω 37 αγελάδες και τις 6 δαμάλες δεν είχε παραληφθεί εντός της προθεσμίας των 15 ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, οπότε δεν μπορούσε να καταβληθεί για τα ζώα αυτά πριμοδότηση για θηλάζουσες αγελάδες, ανεξαρτήτως του αριθμού των ημερών της αποστολής μέσω ταχυδρομείου. Συγκεκριμένα, η μετακίνηση των εν λόγω ζώων πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιουνίου 2011 και η δήλωση παρελήφθη από την αρμόδια αρχή στις 7 Ιουλίου 2011.
- 24 Η ΕΡ Agrarhandel άσκησε Revision κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672 δεν αναφέρεται στην «παραλαβή» της δηλώσεως της μετακινήσεως των βοοειδών που προορίζονται για βοσκή και ότι η δήλωση παραδόθηκε στο ταχυδρομείο την τελευταία ημέρα της δεκαπενθήμερης προθεσμίας που προβλέπεται στη διάταξη αυτή και, ως εκ τούτου, υποβλήθηκε εμπρόθεσμα.
- 25 Η ΕΡ Agrarhandel υποστηρίζει ότι, εάν, αντιθέτως, θεωρούνταν ότι η εν λόγω προθεσμία δεν έχει τηρηθεί, η επιβληθείσα κύρωση, ήτοι η απώλεια της πριμοδοτήσεως για τις εν λόγω αγελάδες και δαμαλίδες εκ του λόγου και μόνον της, για λίγες μόλις ημέρες, καθυστερημένης παραλαβής μιας κατά τα λοιπά ακριβούς δηλώσεως, η οποία οφείλεται σε καθυστερημένη παράδοση από το ταχυδρομείο, αυτό θα αντέβαινε στην αρχή της αναλογικότητας.
- 26 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgerichtshof (διοικητικό δικαστήριο, Αυστρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Αποκλείει το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως [2001/672] εθνική διάταξη όπως αυτή του άρθρου 6, παράγραφος 6, της κανονιστικής αποφάσεως του ομοσπονδιακού υπουργού γεωργίας περί αναγνωρίσεως και καταγραφής βοοειδών, η οποία ορίζει ότι για την τήρηση όλων των προθεσμιών που προβλέπει η εν λόγω διάταξη –επομένως και για την προθεσμία δηλώσεως της μετακινήσεως για βόσκηση κατά το θέρος– είναι κρίσιμη η παραλαβή της αντίστοιχης δηλώσεως;
- 2) Ποια επίπτωση έχει το άρθρο 117, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 στην επιλεξιμότητα για πριμοδότηση όσον αφορά βοοειδή των οποίων η μετακίνηση για βόσκηση κατά το θέρος δηλώθηκε με καθυστέρηση κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως [2001/672];
- 3) Πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις λόγω εκπρόθεσμης δηλώσεως, σε περίπτωση που η εκπρόθεσμη δήλωση της μετακινήσεως για βόσκηση κατά το θέρος δεν συνεπάγεται απώλεια της επιλεξιμότητας για πριμοδότηση βάσει του άρθρου 117, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 27 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική διάταξη δυνάμει της οποίας, για τους σκοπούς της τηρήσεως της προθεσμίας δηλώσεως των μετακινήσεων σε θερινούς βοσκότοπους, καθοριστική θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της δηλώσεως.
- 28 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 111, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 προβλέπει πριμοδότηση καλούμενη «πριμοδότηση για θηλάζουσες αγελάδες» για κάθε γεωργό που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου 111.
- 29 Κατά το άρθρο 117 του εν λόγω κανονισμού, μπορούν να τύχουν μιας τέτοιας πριμοδοτήσεως μόνον τα ζώα που έχουν αναγνωρισθεί και καταγραφεί συμφώνως προς τον κανονισμό 1760/2000.
- 30 Όσον αφορά, ειδικότερα, την καταγραφή των βοοειδών, το άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1760/2000 ορίζει ότι κάθε κάτοχος ζώων «κοινοποιεί [...] στην αρμόδια αρχή, εντός προθεσμίας που καθορίζεται από το κράτος μέλος και έχει διάρκεια από τρεις έως επτά ημέρες, όλες τις μετακινήσεις προς και από την εκμετάλλευση, καθώς και όλες τις γεννήσεις και όλους τους θανάτους ζώων στην εκμετάλλευση, αναφέροντας τις σχετικές ημερομηνίες. Ωστόσο, κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 23, παράγραφος 2, να καθορίσει τις περιστάσεις κατά τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν τη μέγιστη προθεσμία και να προβλέψει τους ειδικούς κανόνες για τις μετακινήσεις βοοειδών που προορίζονται για βοσκή κατά το θέρος σε διάφορα ορεινά μέρη».
- 31 Η απόφαση 2001/672 προβλέπει, στο άρθρο 2, παράγραφος 4, ότι οι πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στον κατάλογο για τα βοοειδή που υποβάλλονται σε μετακινήσεις προς βοσκότοπους «κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή [...] το αργότερο δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία μετακίνησης των ζώων στον βοσκότοπο».
- 32 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γράμμα της διατάξεως αυτής δεν διευκρινίζει αν η εν λόγω προθεσμία πρέπει να θεωρηθεί ως προθεσμία παραλαβής ή ως προθεσμία αποστολής των απαιτούμενων πληροφοριών. Στην πρώτη περίπτωση, πρέπει να έχουν παραληφθεί από την αρμόδια αρχή το αργότερο δεκαπέντε ημέρες μετά τη μετακίνηση των βοοειδών και στη δεύτερη περίπτωση πρέπει να έχουν αποσταλεί πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής.
- 33 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι κατά το γράμμα της διατάξεως, στην πλειονότητα των γλωσσικών αποδόσεων του άρθρου 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, οι πληροφορίες «κοινοποιούνται» στην αρμόδια εθνική αρχή, το αργότερο δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία μετακινήσεως των ζώων στον βοσκότοπο. Από την ανωτέρω διατύπωση συνάγεται ότι οι πληροφορίες πρέπει να αποστέλλονται πριν από τη λήξη της παρασχεθείσας προθεσμίας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Borgmann, C-1/02, EU:C:2004:202, σκέψη 23).
- 34 Ωστόσο, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεών της, οι όροι που χρησιμοποιούνται έχουν γενικό χαρακτήρα και, επομένως, είναι επιδεκτικοί διαφορετικής ερμηνείας.
- 35 Επιπλέον, η πορτογαλική απόδοση του άρθρου 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672 ορίζει ότι οι πληροφορίες πρέπει να κοινοποιούνται εντός δεκαπέντε ημερών από της μετακινήσεως των ζώων από την εκμετάλλευση προς τους βοσκότοπους και όχι από της αφίξεώς τους.

- 36 Σε περίπτωση αποκλίσεως μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων ενός νομοθετήματος της Ένωσης, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται με κριτήριο το πλαίσιο και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί στοιχείο (απόφαση της 26ης Απριλίου 2012, DR και TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, σκέψη 45 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 37 Συναφώς, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 7 του κανονισμού 1760/2000, επί του οποίου ερείδεται το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, η διάταξη αυτή αποβλέπει στη βελτίωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στην ποιότητα του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, στη διασφάλιση της προστασίας της δημόσιας υγείας και στην ενίσχυση της διαρκούς σταθερότητας της αγοράς του βοείου κρέατος.
- 38 Βεβαίως, το Δικαστήριο έχει κρίνει, στη σκέψη 41 της αποφάσεως της 24ης Μαΐου 2007, Maatschap Schonewille-Prins (C-45/05, EU:C:2007:296), σε σχέση με τις πριμοδοτήσεις σφαγής βοοειδών, ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, είναι απαραίτητο το σύστημα αναγνώρισεως και καταγραφής των βοοειδών να είναι πλήρως αποτελεσματικό και αξιόπιστο ανά πάσα στιγμή και, συνεπώς, μεταξύ άλλων, να επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να εντοπίζουν, το συντομότερο δυνατόν, σε περίπτωση επιζωτίας, την προέλευση ενός ζώου και να λαμβάνουν αμέσως τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να αποτρέπεται κάθε κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Τούτο δεν μπορεί να συμβεί εάν ο κάτοχος ζώων δεν δηλώσει τις μετακινήσεις των βοοειδών του στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων εντός της προθεσμίας του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1760/2000.
- 39 Ωστόσο, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ, αφενός, της δηλώσεως της μετακινήσεως προς και από την εκμετάλλευση των ζώων η οποία έχει συστατικό χαρακτήρα θεμελιώδους σημασίας για το ζωικό κεφάλαιο και ιδιαίτερη σημασία για τον εντοπισμό των ζώων σε περίπτωση σφαγής, δεδομένου ότι τα ζώα αυτά προορίζονται για άμεση κατανάλωση, και, αφετέρου, της απλής καταγραφής της μετακινήσεως των ζώων προς και από τους βοσκότοπους, η οποία δεν θέτει υπό αμφισβήτηση ότι τα ζώα ανήκουν στην εκμετάλλευση και δεν αποτελεί στάδιο που προηγείται άμεσα της καταναλώσεως.
- 40 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 1760/2000, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 30 της παρούσας αποφάσεως, προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να καθορίσει τις περιστάσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν τη μέγιστη προθεσμία και να προβλέψει ειδικούς κανόνες για τις μετακινήσεις βοοειδών που προορίζονται για βοσκή κατά το θέρος σε διάφορα ορεινά μέρη. Η απόφαση 2001/672 προβλέπει μια τέτοια παρέκκλιση από την προθεσμία που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη.
- 41 Εξάλλου, το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, ως είχε αρχικώς, όριζε, βεβαίως, ότι οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου πληροφορίες έπρεπε να «εισάγονται στην εθνική βάση δεδομένων για τα βοοειδή το αργότερο επτά ημέρες μετά την ημερομηνία μετακίνησης των ζώων στον βοσκότοπο». Εντεύθεν προκύπτει ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως εισαχθείσες παρά μόνον όταν είχαν πράγματι καταχωρισθεί σε αυτή τη βάση δεδομένων. Επομένως, δεν αρκούσε να έχει παραδοθεί η δήλωση στις ταχυδρομικές υπηρεσίες εμπροθέσμως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2004, C-171/03, Toeters και Verberk, EU:C:2004:714, σκέψη 43).
- 42 Εντούτοις, η αιτιολογική σκέψη 5 της αποφάσεως 2010/300 διευκρινίζει ότι, υπό ορισμένες συνθήκες, η μετακίνηση ζώων από διαφορετικές εκμεταλλεύσεις προς τον ίδιο θερινό βοσκότοπο σε ορεινή περιοχή διαρκεί περισσότερο από επτά ημέρες και ότι, προκειμένου να μειωθεί ο περιττός διοικητικός φόρτος, θα πρέπει συνεπώς να προσαρμοστούν οι προθεσμίες στην απόφαση 2001/672, ως είχε αρχικώς, ούτως ώστε να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό, χωρίς να θίγεται η ιχνηλασιμότητα.
- 43 Έτσι, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η τροποποίηση της διατυπώσεως του άρθρου 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672, πρέπει να θεωρηθεί ότι η προθεσμία που προβλέπει το άρθρο αυτό έχει τηρηθεί όταν οι απαιτούμενες πληροφορίες απεστάλησαν στην αρμόδια αρχή το αργότερο δεκαπέντε ημέρες μετά την ημερομηνία της αφίξεως των ζώων στους βοσκότοπους.

- 44 Συναφώς, όπως υποστήριξε η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, μια πιο περιοριστική προσέγγιση που θα απαιτούσε να παραλαμβάνεται η δήλωση από την αρμόδια αρχή εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας θα αντέβαινε στον σκοπό της παρατάσεως και της ελαστικής εφαρμογής της προθεσμίας δηλώσεως.
- 45 Επομένως, ούτε το πλαίσιο ούτε ο σκοπός του κανονισμού 1760/2000 και της αποφάσεως 2001/672 κωλύουν να θεωρηθεί η επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης προθεσμία ως προθεσμία αποστολής με πιθανή συνέπεια οι προς διαβίβαση πληροφορίες να περιέλθουν στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους λίγες ημέρες μετά την τασσόμενη προθεσμία.
- 46 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική διάταξη δυνάμει της οποίας, για τους σκοπούς της τηρήσεως της προθεσμίας δηλώσεως των μετακινήσεων σε θερινούς βοσκότοπους, καθοριστική θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της δηλώσεως.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

- 47 Κατόπιν της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο και το τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 4, της αποφάσεως 2001/672/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Αυγούστου 2001, με την οποία θεσπίζονται ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα βοοειδή κατά τη μετακίνησή τους για βόσκηση κατά το θέρος σε ορεινές περιοχές, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2010/300/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2010, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική διάταξη δυνάμει της οποίας, για τους σκοπούς της τηρήσεως της προθεσμίας δηλώσεως των μετακινήσεων σε θερινούς βοσκότοπους, καθοριστική θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της δηλώσεως.

(υπογραφές)